ΓΑΛΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ ΚΑΡΟΛΟΥ ΦΟΛΕ'Υ

Η ΑΠΟΔΙΩΓΜΕΝΗ

Ἀδύνατος καὶ μαῦρος μέσα στὸ ὀπέραντο κιόνινο σεντόνι, ὁ ἀββᾶς Φοστέλ γύριζε στὸ πρεσβυτέριό του, ὅταν, ἀπὸ τὸ κατῶφλι τῆς ταβέρνας του, ὁ Καφφὲν τοῦ φώναξε :

— "Ε ! πάτερ Φοστέλ, ἔχω μιὰ λέξη νὰ σᾶς πῶ !

Ὁ ἱερεὺς ἐπλησίασε, καὶ ὁ ταβερνιάρης, ἀναδίνοντας μιὰ δυνατὴ πνοὴ ἀπὸ τσίπουρο, τοῦ εἶπε :

— Τὸ μεσημέρι ἔγινε μεγάλη φασαρία στὴν ἄλλη ταβέρνα, τοῦ Σουκάρ, ἐξ αἰτίας τῆς Γκουλόρζ. Τῆς Γκουλόρζ καλὲ, ποὺ γύρισε ἀπ' τὴν πολιτεία ποὺ δέκα χρόνια τώρα ἔβγαζε τὰ μάτια τῆς !.. Φαίνεται, μὲ τὸ συμπάθειο, οἱ ἄντρες ἐκεῖ πέρα τὴ βρόθηναν. "Εμεινε στοὺς δρόμους καὶ μὴ ξέροντας ποῦ νὰ πάῃ, κουβαλήθηκε ἐδῶ, ἐπειδὴ εἶνε ἡ πατρίδα της, —λὲς καὶ μειοκὲς χαμένες σὰν κι' αὐτὴν μποροῦν νἄχουν πατρίδα ! "Οταν τὰ παλληκάρια μας ἔμαθαν ὅτι ἦταν στὴν ταβέρνα τοῦ Σουκάρ, τὴν πῆραν σὰ γιοῦχα, κ' ἐπειδὴ δὲν ἔβγαινε ἔξω, ἔσπασαν τὰ τζάμια ! Ὁ Σουκὰρ τότε τὴν πῆρε καὶ τὴν ἔβγαλε διὰ τῆς βίας ἀπ' τὸ μαγαζί του. "Ε ! τότε ἔπρεπε νὰ ἰδῆτε τί ἔγινε ! Τῆς ἔρριξαν πέτρες, τῆς ἔρριξαν χιονιὲς ὡς ποὺ πῆγε στὸ δάσος καὶ κρύφτηκε. Μὰ νὰ ποὺ νυχτώνει καὶ ξαναοχίζει νὰ χιονίζῃ. Θὰ τρελλαθῇ ἀπ'τὸ κρύο καὶ θέλοντας καὶ μὴ θἄρθῃ νὰ μᾶς ζητήσῃ νὰ τῆς ἀνοίξουμε. Μὰ ἐμεῖς δώσαμε τὸ λόγο μας. Δὲν θὰ τῆς ἀνοίξῃ κανείς. "Οσο γιὰ μένα, ἐπειδὴ εἶμαι ταβερνιάρης, δὲ θὰ πῇ πῶς δὲ μὲ μέλλει κιόλα γιὰ τὴν τιμὴ τοῦ σπιτιοῦ μου ! "Α ! ὅλα κι' ὅλα ! Προπάντων ἡ τιμή !

"Αν καὶ βαθειὰ παραγμένος ἀπ' τὴν ἐξαφνικὴ αὐτὴ εἴδηση, ὁ ἀββᾶς Φοστὲλ διενήργησε τὴν ψυχρομία του καὶ εἶπε μηχανικά :

— Ναί, ναί, ἕνας ἄνθρωπος ποὺ σέβεται τὸν ἑαυτό του, πρέπει νὰ μάνῃ σεβαστὸ καὶ τὸ σπίτι του !

Τὴν ἴδια περίπου ἀπάντηση ἔδωκε καὶ σὲ δυὸ τρεῖς ἄλλους ποὺ μὲ τὸν ἴδιο τρόπο τοῦ ἀνήγγειλαν τὴν ἄφιξη τῆς Γκουλόρζ στὸ χωριό. "Υστερα, ὁ ἱερεὺς βλέποντας ὅτι θὰ τὸν πλησίαζαν καὶ ἄλλοι χωρικοὶ γιὰ νὰ τοῦ ποῦν τὰ ἴδια, ἔστριψε πρὸς τὰ χιονοστρωμένα χωράφια καὶ πῆγε στὸ σπίτι του, πούταν τὸ τελευταῖο σπὲν μεγάλο δρόμο.

***

Φτωχὸς καθὼς ἦταν ὁ ἀββᾶς Φοστὲλ δὲν εἶχε ὑπηρέτρια. Μιὰ γρηὰ γειτόνισσα τοῦ σιγέριζε τὸ σπίτι του καὶ τοῦ ἔφκιανε τὸ φαγητό. "Επειδὴ ἄργησε νὰ γυρίσῃ τὸ βράδυ ἐκεῖνο ὁ ἀββᾶς, ἡ γειτόνισσα εἶχε στρώσει τὸ τραπέζι, εἶχε βάλει τὴ σουπιέρα κοντὰ στὴ γωνιά, καὶ εἶχε φύγει. Ὁ ἱερεὺς ἀνασπέναξε μὲ ἀνακούφιση ὅταν βρέθηκε στὸ μεγάλο γυμνὸ δωμάτιο, μὲ τοὺς ἀσβεστωμένους τοίχους, ποὺ τὸ ἐθέρμαινε γλυκύτανα ἡ φωτιά.

"Εξαφνα καθὼς καθότανε καὶ συλλογιότανε τὸ περιστατικὸ τῆς Γκουλόρζ, ἀπὸ μιὰ χαραματιὰ τῆς πόρτας, πέρασε μιὰ παγερὴ πνοὴ ποὺ τὸν ἔκανε ν' ἀνατριχιάσῃ. Οὐρλιαζε ἡ καταιγίδα ἔξω. Καὶ ὁ ἀββᾶς φαντάσθηκε εὐθὺς τὴν ἀποδιωγμένη ἀπ' ὅλους γυναίκα, πὼς τὴν σιγμὴ ἐκείνη θὰ περιπλανότανε, χαμένη καὶ τρελλὴ ἀπ' τὸν τρόμο, μὲς στὴν ἔρημη καὶ παγερὴ φρίκη τῶν μεγάλων δασῶν. Μὰ τί τῆς εἶχε ἔλθει λοιπὸν καὶ εἶχε γυρίσει στὸ χωριὸ ὅπου ἤξερε τί τύχη τὴν περίμενε ; "Η μήπως εἶχε καταλησθῆ ἀπὸ τύψεις καὶ ἐπιθυμοῦσε νὰ ξαναΐδῇ τὰ μέρη ὅπου εἶχε περάσει τὴν παιδικὴ ἡλικία της ;

Ὁ ἀββᾶς γιὰ ν' ἀπομακρύνῃ τὶς δυσάρεστες αὐτὲς σκέψεις πῆρε τὴν σουπιέρα, τὴν ἔβαλε στὸ τραπέζι κι' ἄρχισε νὰ ψιθυρίζῃ τὴν προσευχή του, γιὰ νὰ φάῃ. Μὰ ἕνα ἰσχυρότατο φύσημα τοῦ ἀνέμου ἐκούνησε ὁλόκληρο τὸ σπίτι, ἔρριξε μερικὰ κεραμίδια κάτω καὶ ἔκανε τὰ παντζούρια νὰ τρίζουν. Μὲς στὸ ξέσπασμα αὐτὸ τῆς μανίας τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς ὁ ἀββᾶς ἀνατριχίασε. Κάποιος χτυποῦσε τὴν πόρτα του μὲ μεγάλα χτυπήματα, κάποιος ζητοῦσε βοήθεια, σνέγη, ζεστασιά... Δίχως νὰ χάσῃ καιρὸ ὁ ἱερεὺς πῆγε κι' ἄνοιξε.

Μαζὶ μὲ τὸ οὐρλιαχτὸ τοῦ ἀνέμου, τὴν κρύα βροχὴ καὶ τὸ τρελλὸ χιόνι, μπῆκε τότε μέσα μιὰ ἄθλια γυναίκα, κουρελιάρα, ποὺ στάλαζε ὁλόκληρη ἀπ' τὸ νερὸ καὶ ποὺ τὰ δόντια της χτυποῦσαν ἀπ' τὸ κρύο !... Τοῦφφες μαλλιῶν ἦσαν κολλημένες στὸ πρόσωπό της καὶ τὰ βρεμένα της φουστάνια κολλημένα ἐπάνω της ἔδειχναν τὴν τρομακτικὴ ἀδυναμία τοῦ σώματός της. Χωρὶς καμμιὰ ἄλλη ἐξήγηση, ἡ γυναίκα ἐταούλισε ξεψυχισμένα :

— Χτύπησα, χτύπησα, χτύπησα παντοῦ...Δὲν μοῦ ἄνοιξαν... "Αμπάρωσαν τὶς πόρτες... Δὲν ἀκούει κανεὶς πουθενὰ οὔτε μιὰ φωνή, δὲ βλέπεις ἕνα φῶς, νομίζει πὼς βρίσκεται σὲ νεκροταφεῖο ! Πάω νὰ πεθάνω ἀπ' τὸ φόβο μου, ἀπ' τὴν πείνα, ἀπ' τὴν κούραση, ἀπ' τὸ κρύο... Δὲν ἀντέχω πειά... Εἶνε τὸ τελευταῖο σπίτι τοῦ χωριοῦ, τὸ σπίτι σας. Εἶδα ἕναν σταυρὸ στὸν τοῖχο... Χτύπησα... Πρέπει νὰ μὲ λυπηθῆτε...

Στεκότανε ὀρθὴ μπροστὰ στὸν ἀββᾶ, ἐξανελημένη, σκυμμένη σὰν δαρμένο σκυλί, μὲ ὑψωμένο τὸν ἀγκῶνα γιὰ νὰ προστατευθῇ ἀπὸ κανένα βίαιο χτύπημα ποὺ θὰ τὴν πετοῦσε ἔξω ἀπ' τὴν πόρτα. Ὁ ὀββᾶς μπροστὰ σ' αὐτὴ τὴν δυστυχία, κατελήφθη ἀπὸ μιὰ τέτοια συγκίνηση ὥστε δάκρυα ἀνέβλυσαν ἀπ' τὰ μάτια του, μῆρε μέσα τὴν γυναίκα καὶ ξανάκλεισε τὴν πόρτα. "Επειτα τὴν ἔπιασε ἀπ' τὸ χέρι, τὴν κάθησε μπροστὰ στὴ φωτιὰ, καὶ ἔσκρωξε τὸ τραπέζι μπροστά της. "Οταν γέμισε τὸ πιάτο της μὲ σοῦπα, τῆς ξέφυγε ἕνα βογγητὸ πεινασμένου ζῴου, καὶ ἄρχισε νὰ τρώῃ μὲ βουλιμία. Ὁ ἀββᾶς τὴν κύτταζε, καὶ καθὼς ἔβλεπε ζωγραφισμένη σὲ κάθε πτυχὴ τοῦ προσώπου της τὴν σέρηση, τὸν ἐξευτελισμό, τὴν ἀπόγνωση, ἔννοιωθε ἕναν ἀπέραντο οἶκτο νὰ σφίγγει τὴν καρδιά του...

Χορτασμένη ἔχοντας πειὸ συνέλθει, ἡ γυναῖκα πῆγε κάτι νὰ τραυλίσῃ. Κατόπιν ὅμως ἔσκυψε, μαζεύτηκε μπροστὰ στὴ φωτιά, μὴ τολμώντας νὰ κυτάξῃ τὸν ἀββᾶ, ἀπὸ φόβο μήπως τῆς πῇ νὰ φύγῃ. Ὁ ἀββᾶς ἐμάντεψε τὴν ἀγωνία της καὶ τῆς εἶπε γλυκά :

— Εἶστε κουρασμένη, πρέπει νὰ ξεκουρασθῆτε.

Ἐκείνη τότε σηκώθηκε ἔτοιμη νὰ τὸν ἀκολουθήσῃ πρὸς τὸν ἀχυρῶνα. "Οταν εἶδε ὅτι τὴν ὁδηγοῦσε πρὸς τὸ κρεββάτι καὶ ὅτι ἀναμέριζε τὶς ἄσπρες κουρτίνες του, ἄν καὶ τὰ ροῦχα της ἦσαν στεγνά, τὸ τρεμούλιασμά της τὴν ξανάπιασε καὶ στάθηκε. Ὁ ἀββᾶς ὅμως, χτυπῶντας ἐλαφρὰ τὸ προσκέφαλο τὸν διευθετοῦσε, ἐπαναλαμβάνοντας ἁπλᾶ :

— Ξαπλωθῆτε ἐδῶ ἐπάνω.

Τότε ἐκείνη ἔπεσε μπροστά του, στὰ γόνατα, ἐνῶ τὸ σεῖθος της ἄρχισε ν' ἀνεβοκατεβαίνῃ ἀπὸ μιὰ τρικυμία λυγμῶν. "Απλωσε τὰ ἰσχυὰ χέρια της σὲ μιὰ κίνηση ἱκεσίας καί...

— "Ω, ὄχι ἐκεῖ ! —ἀναστέναξε,—ὄχι ἐκεῖ, ὄχι ἐπάνω στὸ τόσο λευκὸ κρεβάτι σας !

— Ἀναπαυθῆτε, τὸ θέλω ! εἶπεν ὁ ἀββᾶς.

Ἡγυναῖκα ἔρπεινεγονατιομένη. Κλαίγοντας πονεμένα ἐταούλισε:

— Δὲν τολμοῦσα νὰ σᾶς τὸ πῶ... πρέπει νὰ τὸ μάθετε... Ἡ γυναῖκα... ἡ χαμένη γυναῖκα γιὰ τὴν ὁποίαν ἀκούσατε... ἡ Γκουλόρζ .. εἶμαι ἐγώ !

Καὶ ὁ ἀββᾶς, κυττάζοντας πάνω ἀπ' τὸ κρεβάτι τὸν ἰσχυὸ Χριστὸ στὸν σταυρὸ τοῦ πόνου του, τῆς ψιθύρισε μὲ τὴν γλυκειά του φωνή :

— Τὸ ἤξερα... κοιμηθῆτε ὡς τόσο !

***

Τὴν αὐγή, διαδόθη στὸ χωριὸ ὅτι, ὁ ἀββᾶς ὕστερα ἀπ' τὴν ρητὴ ἀπαγόρευση ποὺ εἶχε ὁ ἴδιος κάνει στοὺς κατοίκους νὰ τὴ δεχθοῦν τὴν Γκουλόρζ. τὴν εἶχε δεχθεῖ κρυφὰ στὸ σπίτι του. Ἡ πρᾶξις αὐτὴ ἐχαρακτηρίσθη σκάνδαλο. Κόσμος πολὺς μαζεύτηκε στὸν δρόμο, μπροστὰ στὸ πρεσβυτέριο. Οἱ δύο ταβερνιάρηδες, ὁ Καφφὲν καὶ ὁ Σουκὰρ ξεφάνιζαν, διαμαρτυρόμενοι, δυνατώτερα ἀπ' ὅλους τοὺς ἄλλους. Ὡστόσο, παρὰ τὴν μεγάλη φασσρία, ἡ πόρτα ἐξακολουθοῦσε νὰ μένῃ κλειστή.

Τότε, μὴν ἀντέχοντας πιά, πονηρὸς καὶ ἀνυπόμονος, ὁ Καφφὲν βγῆκε ἀπ' τὴν ὁμάδα ὅπου βρισκόταν, ἅπλωσε κρυφὰ τὸ χέρι του, ἔστριψε τὸ λουκέτο, ἔσπρωξε τὴν πόρτα καὶ ὕστερα τραβήχτηκε μονομιᾶς. "Ολοι στριμώχτηκαν γιὰ νὰ ἰδοῦν τί θὰ γίνῃ. Ἐκεῖνο ὅμως ποὺ ἀντίκρυσαν, χωρὶς νὰ τὸ περιμένουν τοὺς κάρφωσε στὸ κατῶφλι γεμάτους σέβας καὶ κατάπληξι.

Κηλιδωμένη ἀκόμη ἀπ' τὴ λάσπη, ἡ Γκουλόρζ, ἦταν ξαπλωμένη πάνω στὴν ἀσπράδα τοῦ κρεβατιοῦ. Ὁ ἀββᾶς, μὲ τὸ κεφάλι γερμένο πάνω στὸ διπλωμένο του χέρι, ἀναπαυόταν ξαπλωμένος στὸ πάτωμα κοντὰ στὰ πόδια τῆς ἁμαρτωλῆς, τὸν καλὸν ὕπνο τῶν γαληνεμένων, τῶν δικαίων καὶ ἁγνῶν ψυχῶν !...

Σὰρλ Φόλεϋ

Η ΕΠΙΔΡΑΣΙΣ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

Σχετικῶς μὲ τὴν δύναμη τῆς μουσικῆς, ὁ Ἀθήναιος ἀναφέρει τὰ ἑξῆς :

Στὴν ἡρωϊκὴ περίοδο, οἱ μουσουργοὶ ἦσαν ἕνα εἶδος φιλοσόφων. Γι' αὐτὸ καὶ ὁ Ἀγαμέμνων, πρὶν φύγῃ γιὰ τὸν πόλεμο, ἄφησε στὴν γυναῖκα του ἕναν γέρο μουσουργὸ γιὰ νὰ τὴν συμβουλεύῃ καὶ νὰ τὴν διασκεδάζῃ μὲ τὴν μουσική του. Ἡ ἠθικοπλαστικὴ δὲ ἐπίδραση τῆς μουσικῆς ἦταν τόσο μεγάλη ἐπὶ τῆς Κλυταιμνήστρας ὥστε τὸ πρῶτο ποὺ ἔκαμεν ὁ Αἴγισθος ὅταν ἀπεφάσισε νὰ τὴν διαφθείρῃ ἦταν νὰ φονεύσῃ τὸν γέρο μουσουργό.

***

Ὁ Κλινίας ἀρχαῖος φιλόσοφος ὁπαδὸς τοῦ Πυθαγόρα, φημιζόμενος γιὰ τὴν ταπεινὴ ζωή του καὶ γιὰ τὴν ἠθικότητά του, ὅταν καταλάβαινε ὅτι ἦταν ἕτοιμος νὰ θυμώσῃ, ἄρπαζε τὴν λύρα του καὶ ἄρχιζε νὰ παίζῃ.

Σὲ ὅσους δὲ τὸν ρωτοῦσαν γιατὶ τὸ ἔκανε αὐτό, ἀπαντοῦσε στερεοτύπως ;

—Πρὸς κατευνασμόν μου !...